

Doc. JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva PF UK

Oponentní posudek k diplomové práci paní Barbory Sahánkové
na téma „Hodnocení veřejných zakázek dle ekonomické výhodnosti“
(vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Horáček, Ph.D.)

Rozsah práce: 186.296 znaků

Datum odevzdání práce: 12. 11. 2019 (lhůta pro obhajobu uplyne dne 10. 2. 2020)

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Aktuálnost tématu: Vysoce aktuální / Nadstandardně aktuální / **Dostatečně aktuální** / Neaktuální

Novost tématu (v kontextu zpracovaných témat diplomových prací na PF UK): Zcela nové / Relativně nové / **Dosud plně nezpracované** / Dostatečně zpracované

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Náročnost tématu z hlediska úrovně teoretických znalostí vyžadovaných pro zpracování tématu: Vyšší / Standardní / **Nižší**

Náročnost tématu z hlediska rozsahu dostupných zdrojů (rozsahu právní úpravy, doktrinárního zpracování, aplikovatelné judikatury): Vyšší / **Standardní** / Nižší

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Stanovení cíle práce: Provedeno řádně / **Provedeno nikoliv řádně** / Neprovedeno
(Str. 7) „Cílem této práce je proto ukázat, jaké možnosti zadavatelé mají pro to, aby získali skutečně plnění, které bude dle jejich představ nejlepší a současně v souladu se zásadami vynakládání veřejných prostředků.“

Toto (do jisté míry osvětové) zaměření práce není pro diplomovou práci vhodnou volbou. Analýza předmětné úpravy i z pohledu možností chování adresátů daných norem je jistě na místě. Nicméně i při samotném zpracování textu autorka především popisně (byť komplexně) předkládá aktuální právní stav a jen minimálně se snaží identifikovat a analyzovat dílčí právní problémy s touto úpravou spojené (což je pak i hlavním předmětem hodnocení textu jako předkládané diplomové práce).

Zvolený cíl naplněn byl, ovšem tento úspěch je znehodnocen úvodní volbou cíle. Nízko nastavená laťka, k níž pak výkon autorky směřoval, nutně vedla ke snížení kvality výsledného textu.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Tvůrčí uchopení tématu (individualita zpracování): Ano / **Spíše ano** / Spíše ne / Ne

Text je bezesporu produktem samotné autorky. Ta však neprojevila větších snah o překročení stupně zpracování dané problematiky tak, jak se podává z dostupných pramenů.

To lze demonstrovat na pasáži práce, kde diplomantka pouze nepřímou (z českého textu) přebírá informace o německém soudním rozhodnutí. Závěr přijatý v rozhodnutí německého BGH (Schulnoten) považuje za velice přelomový (s. 99) – akceptovatelnost hodnocení naplnění jednotlivých kritérií známkováním jako ve škole bez bližšího upřesnění způsobu známkování.

Přijatelnost takového postupu v ČR pak autorka podmiňuje delším časovým horizontem a odvahou zadavatelů. To je argumentace stěží akceptovatelná v diplomové práci v oboru práva. Právní možnost takto postupovat podle aktuální úpravy přeci musí plynout především z výkladu národní úpravy. Oba řády přitom implementují tutéž směrnici. Je pak otázkou, kterou si v takovém textu lze a nutno položit – a to jak implementace směrnice proběhla v rámci české a německé úpravy, jaká konkrétní legislativní řešení byla zvolena, jaké jsou meze volnosti zadávacího řízení v této otázce a při zjištění odchylek posoudit, zda je vhodnější přístup český či německý. Z lehce nesrozumitelného závěru, podle něhož „[v]ýklad, který podává ... Spolkový soudní dvůr tak není jakkoliv slučitelný s dosavadní českou rozhodovací praxí“, nelze dovést, jak autorka český a německý přístup v kontextu evropské směrnice hodnotí.

Závislost na použitých pramenech: **Ne** / Ano (odůvodnění: ...)

Resp. není zřejmá. Avšak opakující se duplicity by mohly být (jako jedna z možných příčin) dány právě postupným a do jisté míry mechanickým zpracováním různých zdrojů

C. Logická stavba práce

Obecně vzato zvolila diplomantka vhodnou systematiku. Výhradu však mám k přílišné pozornosti věnované obecným otázkám zadávacího řízení, které nejsou předmětem tématu diplomové práce a pouze s ním souvisejí. K jádru práce se tak autorka dostává až na 20. straně. Tím je dále umocněno celkem popisné zpracování zvoleného tématu.

Za logicky vadné považuji vyčlenění samostatné kapitoly 6, navíc dosti nevhodně a zavádějícím způsobem pojmenované jako „Ohlédnutí za současnou i zahraniční a zadávací praxí“. Dílčí subkapitoly přitom mohly být zařazeny do hlavní části textu, vždy do obsahově příslušných pasáží.

Ocenit je třeba provázanost práce, kdy autorka vhodně avizuje, že určité problematice bude dále věnována bližší pozornost, resp. naopak odkazy na předchozí pasáže textu.

Kvalitu práce však výrazně snižuje častá duplicita textu – určitá informace se v textu opakovaně objevuje, aniž by to bylo důvodné. V tomto směru se zdá být zvolená systematika vadně implementovaná, případně to může být i důsledek přílišné závislosti na jednotlivých zpracovávaných pramenech. Příkladem uvádím:

- Opakovaně jsou vzpomínány výhody a nevýhody hodnocení nabídek dle nejnižší nabídkové ceny.

- Opakovaná úvaha o případech, kdy je vhodné hodnotit na základě nejnižší nabídkové ceny – na str. 40 (citace materiálu MF ČR), přelom stran 41 a 42, dále přelom stran 46 a 47 (odkaz na komentář), konec str. 47 (materiál MMR ČR) a nakonec str. 48.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Reprezentativnost zdrojů: **Ano** / Ne (odůvodnění: ...)

Aktuálnost zdrojů: **Ano** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

Primární zdroje využity: **Dostatečně** / Nedostatečně (odůvodnění: ...)

Resp. využity byly ve značném počtu, mnohdy se ale autorka omezila pouze na citaci právních vět. Pro analytické zaměření práce by se však nabízela detailnější analýza úvah soudů či úřadu právě ohledně stanovení a posuzování kritérií ekonomické výhodnosti nabídek.

Zahraniční zdroje využity: **Ano** (druh, počet) / **Ne**

Dodržení zásad odborné práce se zdroji: V zásadě ano, z dílčích prohrěšků uvádím...

- *Nejednotné uvádění křestních jmen citovaných autorů.*
- *„judikatura českých správních soudů“ – nelze dokládat odkazem na jedno rozhodnutí prvoinstančního soudu (str. 42)*
- *Tvrzení, že rozsudek NSS vyvolal bohatou odbornou diskusi (str. 54) nestačí doložit jen jedním článkem.*
- *U některých tvrzení zcela absentuje nutné uvedení zdrojů: (str. 55) „často diskutovanou problematickou otázkou“, (str. 70) „Hodnocení subjektivních kritérií a jejich subjektivní hodnocení je vnímáno ve společnosti stále sporně, přesto je zadavateli stále více využíváno“ atd.*
- *Nejednotnost v označování bodů preambule směrnice – „bod (96)“ versus „odst. 96“ (str. 57 a 59).*

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Téma zpracováno nikoliv deskriptivně: **Ano** / Převážně ano / **Převážně ne** / Ne

Autorka sice využila velké množství zdrojů, ale převzaté závěry spíše jen (velmi zdařile) skládá do výsledné podoby práce. Jen omezeně analyzuje jednotlivá rozhodnutí – spíše uvádí obecné právní závěry, aniž by vyhodnocovala, v jakých skutkových poměrech byly učiněny.

Autorka se spíše omezuje na dílčí komentáře, ale práce neobsahuje vlastní hlubší analýzu určité právní otázky. Mnohdy se přitom nabízí detailnější rozbor zkoumaných otázek, např. na s. 87 zmíněna starší úprava předběžné tržní konzultace v evropské směrnici a jedna taková konzultace realizovaná i v ČR. Pro odbornou práci v oboru práva se přitom nabízí úvaha, zda i při absenci české národní úpravy bylo možné tímto způsobem postupovat (ve shodě s evropskou směrnicí).

Úplnost zpracování tématu: **Ano** / Ne (odůvodnění: ...)

Zhodnocení tématu: Řádné / Dostatečné s těmito výhradami: ... / **Nedostatečné**: *S ohledem na chybně stanovený cíl práce autorka v závěrečné kapitole nehodnotí kvalitu právní úpravy a její výklad a interpretaci, ale popisuje praxi zadávacích řízení. Zmiňuje přitom i dílčí závěry, pro něž však nenalézám oporu v předchozím textu – „nedostatečná komunikace mezi*

zadavateli a dodavateli“ a „spíše nenávislné a soutěžní prostředí“ panující mezi oběma skupinami subjektů.

Komparace s jinou právní úpravou: Ano / **Ne**

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální podoba textu: **Bez výhrad** / S těmito výhradami: ...

Formální podoba poznámek pod čarou a seznamu literatury: viz dílčí výhrada v části G tohoto posudku, obecně však v pořádku.

Grafy a tabulky: Ano / **Ne**

Jejich případný význam pro kvalitu zpracování tématu: Vyšší / **Běžný** / Nižší

Některé tabulky a grafy jsou poplatné popularizačnímu záměru autorky, jiné naopak velmi vhodně demonstrují praxi zadávání veřejných zakázek. Autorka s nimi též pracuje, byť v poněkud omezeném rozsahu. Grafy na str. 41 tak text rozebírá pouze v rámci jednoho odstavce, navíc se zaměřuje spíše na první graf a nerozebírá zajímavou váhu kritéria nejnižší ceny v závislosti na hodnotě zakázky (jak na první pohled ze srovnání obou grafů vyplývá). Uznávám, že je to v kontextu diplomové práce obtížné, ale řádné zhodnocení těchto praktických údajů by si žádalo u zohlednění aktuálních dat (grafy jsou převzaty z důvodové zprávy k zákonu a logicky se omezují na léta 2010 až 2014). S ohledem na téma, ambice autorky a časový odstup by bylo na místě prověřit i stav současný.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň textu (z hlediska užívání odborné terminologie): **Standardní** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

Stylistická úroveň textu (čitivost, přehlednost): **Standardní** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

Pasáže na str. 13 až 14, 22, 72 až 73 – spíše výpisková podoba nevhodná pro závěrečnou práci.

Gramatická úroveň textu: **Standardní** / Dostatečná s těmito výhradami: ... / Nedostatečná (odůvodnění: ...)

Poznámka pod čarou je samostatná věta – je nutné uvést ji velkým písmem a ukončit větou.

4. Případné další vyjádření k práci:

Výše jsem popsal vady práce, což je ostatně i hlavním úkolem oponenta. Zároveň je však třeba ocenit kladné stránky práce. Text dokládá, že si autorka osvojila znalosti řešené problematiky a zároveň dokázala vytvořit relativně ucelený, přehledný a čtivý text.

Lze chápat, že oblast regulace zadávání veřejných zakázek nenabízí tak často podněty pro hlubší právní analýzu jako jiné oblasti obchodního práva a že tato materie již z povahy věci k deskriptivnosti svádí. Zde tato past popisnosti byla umocněna praktickým impulsem pro volbu tématu autorkou a efektivně spuštěna již volbou cíle práce.

Závěrem nutno kriticky zhodnotit i neúměrnou délku práce (téměř 104 normostran). Takový rozsah diplomové práce může být ospravedlněn kvalitou obsahu. Předložená práce je však

z pohledu kritérií hodnocení závěrečné práce dosti popisnou a její rozsah je tak dán zejména příliš obecným zpracováním dalších otázek zadávání veřejných zakázek nebo zmiňovanými duplicitami.

5. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

(str. 35) Preferenze zadavatele pro hodnocení kritérií nemusí být upřesněny „i v případě, kdy jsou preference v příslušném předmětu podnikání všeobecně známé“. Pro jakou podnikatelskou činnost lze dovést existenci takových všeobecně známých preferencí?

(str. 67) Co je důvodem pro zákonné vyloučení podmínek zajištění a platebních podmínek jako kritérií pro hodnocení kvality?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

Je nesporné, že vypracování textu věnovala autorka značné úsilí. To, že neobsahuje zásadní obsahové vady je dáno především zvolenou nízkou „náročností“ u této diplomové práce. V práci se objevují i další vady, přesto lze uzavřít, že v základu text naplňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Proto ho doporučuji k obhajobě. Předběžně navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře až dobře.

V Praze dne 27. 12. 2019

Doc. JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.
oponent diplomové práce